

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

INSTITUT MUNICIPAL
DE MUSEUS
REUS

Simposi “L’Orientalisme peninsular en el context internacional”

Reus – Barcelona, 15-16 de maig de 2014

Amb motiu de la celebració de les exposicions dedicades al pintor orientalista català Josep Tapiró Baró (Reus, 1836 – Tànger, 1913) al Museu Nacional d’Art de Catalunya i a l’Institut Municipal de Museus de Reus, l’Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed), en col·laboració amb les dues institucions museístiques, organitza el simposi *L’Orientalisme peninsular en el context internacional*, que revisarà amb un enfocament interdisciplinari, mitjançant diverses ponències a càrrec d’especialistes de reconegut prestigi, la història del Marroc vuitcentista fins a l’establiment del Protectorat, i l’art i la cultura peninsulars inspirats en aquest àmbit geogràfic. Al simposi s’estudiarà la gestació i, sobretot, la significació d’aquestes produccions pictòriques en el context artístic europeu i nord-americà.

Les jornades es divideixen en dos àmbits temàtics generals: el primer està dedicat a la història, la societat i la cultura del nord del Marroc, a la segona meitat del segle XIX i primeres dècades del segle XX. Seran objecte d’anàlisi els fets polítics que portaren a l’establiment del Protectorat, la transformació del Tànger diplomàtic en el Tànger internacional, l’impacte de l’arribada dels espanyols a Tetuan i la societat tradicional rifenya davant la colonització. Així mateix, el segon gran àmbit temàtic versa sobre l’art i la cultura orientalistes. S’estudia el paper dels viatgers romàntics en la literatura i en les arts plàstiques, la importància de l’evocació de l’antic al-Àndalus a la cultura vuitcentista peninsular i el paper dels pintors catalans i espanyols en el context de l’art orientalista internacional.

15 de maig de 2014. Reus. Sala d'Actes del Museu de Reus

- 9.30 h Obertura del simposi
 Sr. Carles Pellicer, alcalde de Reus
 Sr. Senén Florensa, president executiu IEMed
- 10 h *De la conferència d'Algesires a l'establiment del Protectorat*
 Sr. Josep Sanchez Cervelló (Universitat Rovira i Virgili, Tarragona)
- 10.45 h *Estampes marroquines sobre la guerra d'Àfrica i el protectorat: espanyols a Tetuan des de les fonts històriques locals*
 Sr. Youssef Akmir (Universitat Ibn Zohr d'Agadir)
- 11.30 h Pausa-cafè
- 12 h *Del Tànger diplomàtic a la ciutat internacional*
 Sr. Bernabé López
- 12.45 h *El Rif i el Jèbala. Les pràctiques colonials espanyoles al Marroc*
 Sra. Yolanda Aixelà (CSIC)
- 13.30 h Preguntes
- 14 h Visita exposició *Tapiró (Reus, 1836 – Tànger, 1913)* al Museu de Reus i dinar
- 16 h Desplaçament a Barcelona
- 18 h Visita a l'exposició *Josep Tapiró. Pintor de Tànger* al Museu Nacional d'Art de Catalunya
- 19 h *Tarab, una mirada orientalista*
 Interpretació dels personatges de les obres de Tapiró a través de la dansa i la música
 A càrrec de la formació Tarab
- Abdelhak Rahal, violí
 Aziz Khodari, percussió i veu
 Moulay Sharif, llaüt
 Rachida Aharrat, Cristina Arribas, Ivonne Centellas i Lena Nouar, dansa
 Escenografia: Mabrouka Events
 Direcció artística: Rachida Aharrat
 Amb la col·laboració artística de Gemma Arnaiz i Margarita Giner
 Producció: Qadar Produccions Culturals
- Museu Nacional d'Art de Catalunya
 Sala de la Cúpula
 Aforament limitat. Imprescindible reserva: grups@museunacional.cat

16 de maig de 2014. Barcelona. Sala de la Cúpula. Museu Nacional d'Art de Catalunya

- 9.45 h Obertura
Sra. Joana Ortega, vicepresidenta Govern de Catalunya
Sr. Pepe Serra, director Museu Nacional d'Art de Catalunya
Sr. Senén Florensa, president executiu IEMed
- 10.15 h *De com Orient es va convertir en Orientalisme. Els viatgers, polítics, espies, artistes i literats*
Sra. Patricia Almárcegui
- 11 h *La recepció dels orientalistes catalans a Europa a la segona meitat del segle XIX*
Sr. Eliseo Trenc Ballester (Université de Reims Champagne-Ardenne)
- 11.45 h Pausa-cafè
- 12.15 h *Al-Àndalus com guarda-roba: visions en la pintura d'història i en els primers orientalistes espanyols*
Sr. Carlos Reyero (Universitat Pompeu Fabra)
- 13 h *La descoberta del Magrib pels pintors orientalistes. Els pintors Marià Fortuny i Josep Tapiró*
Sr. Jordi À. Carbonell (Universitat Rovira i Virgili)
- 13.45 h Preguntes
- 14.15 h Dinar
- 16 h *Les formes islàmiques a l'arquitectura eclèctica de la segona meitat del segle XIX i al modernisme*
José Manuel Rodríguez Domingo (Universidad de Granada)
- 16.45 h *L'orientalisme literari. Marroc en la literatura espanyola del segle XIX*
Sr. José Antonio González Alcantud (Universidad de Granada)
- 17.30 h Cloenda

Inscripcions al simposi: <http://www.iemed.org/formulari-inscripcio-al-simposi-sobre-orientalisme>

Aforament limitat